

"Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есеп жүргізу ережесін бекіту туралы"
Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2010 жылғы 3 тамыздағы № 393
бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу және Қазақстан Республикасы
Қаржы Министрінің кейбір бұйрықтарының күші жойылды деп тану туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 жылғы 20 қарашадағы № 577 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 22 желтоқсанда № 12455 болып тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2025 жылғы 28 мамырдағы № 261 бұйрығымен.

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Қаржы министрінің 28.05.2025 № 261 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есеп жүргізу ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2010 жылғы 3 тамыздағы № 393 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6443 болып тіркелген, 2010 жылғы 14 қыркүйектегі № 370-371 (26214) "Егемен Қазақстан" газетінде жарияланған) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу қағидаларын бекіту туралы";

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"1. Қоса беріліп отырған Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу қағидалары бекітілсін.";

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есеп жүргізу ережесінде:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу қағидаларын бекіту туралы";

1-тармағы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"1. Осы Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу қағидалары (бұдан әрі – қағидалар) Қазақстан Республикасының Бюджет

кодексіне сәйкес әзірленді және республикалық және жергілікті бюджеттер есебінен ұсталатын мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу тәртібін белгілейді.";

2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"2. Мемлекеттік мекемелер бухгалтерлік есепке алуды жүргізу мен қаржылық есептілікті қалыптастыруды осы қағидаларда көзделген есептің нақты модельдерін анықтайтын есеп саясатына сәйкес жүзеге асырады.";

3-тармақтың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын орыс, тіліндегі мәтін өзгермейді:

"3. Осы қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:";

17-тармағы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"17. Мемлекеттік мекеме осы қағидаларға сәйкес бухгалтерлік есептің мемориалды-ордерлік нысаны бойынша бухгалтерлік есепті жүзеге асырады.";

46-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"46. Мемлекеттік мекеменің қолма-қол ақшаны екінші деңгейлі банктер немесе банк операцияларының тиісті түрлеріне Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы бар ұйымдар (әрі қарай – банк) арқылы алу Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2014 жылғы 4 желтоқсандағы № 540 бұйрығымен бекітілген Бюджеттің атқарылуы және оған кассалық қызмет көрсету ережесінде анықталған тәртіппен жүргізіледі (бұдан әрі - Бюджеттің атқарылуы және оған кассалық қызмет көрсету ережесі) (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9934 тіркелген).";

56-тармақтың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"56. 1050 "Шетелдік валютадағы шот" шотында осы қағидалардың "Валюта бағамдары өзгеруінің әсері" бөлімінің ережелеріне сәйкес мемлекеттік мекеменің бухгалтерлік есебінде көрсетілген валюталық операциялардың есебі жүргізіледі."
;

74-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"74. Мемлекеттік мекеме басшысының бұйрығымен кассир тағайындалады, онымен өзі қабылдаған барлық құндылықтардың сақталуы үшін, сондай-ақ оның қасақана іс-әрекеттерінің нәтижесінде, өз міндеттеріне ұқыпты немесе адал қарамауы нәтижесінде мемлекеттік мекемеге келтірілген залал үшін оның толық материалдық жауапкершілігі туралы шарт жасалады.

Жұмыс істейтіндердің саны аз, штатта кассирі жоқ мемлекеттік мекемелерде кассирдің міндеттерін мемлекеттік мекеме басшысының жазбаша өкімі бойынша, онымен толық материалдық жауапкершілік туралы шарт жасаса отырып басқа қызметкер орындай алады.";

мынадай мазмұндағы 74-1, 74-2, 74-3, 74-4, 74-5, 74-6, 74-7, 74-8, 74-9, 74-10, 74-11, 74-12, 74-13, 74-14, 74-15, 74-16-тармақтарымен толықтырылсын:

"74-1. Банкноттар мен монеталарды қабылдау кезінде кассир Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2003 жылғы 26 желтоқсандағы № 477 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2689 болып тіркелген) бекітілген Қазақстан Республикасы ұлттық валютасының банкноттары мен монеталарының төлемділігін айқындау қағидаларын басшылыққа алады.

Қолма-қол ақшаны банктен чек бойынша алу үшін кассир банктен чек кітапшасын сатып алады. Чектерді пайдалану туралы шарт жасасу тәртібі және оның міндетті талаптары Қазақстан Республикасының банк заңнамасымен белгіленеді. Чек кітапшасы Нысандар альбомының 448-нысаны бойынша қатаң есептілік бланкілерін есепке алу жөніндегі кіріс-шығыс кітабында тіркеледі. Мемлекеттік мекемелердің чектерді пайдалануы чек бланкілері нөмірлерінің реттілігін сақтай отырып қамтамасыз етіледі, бұл ретте чек кітапшасы мемлекеттік мекеменің кассасынан тыс шығарылмайды.

Бас бухгалтер немесе оны алмастырушы тұлға қол қойған кіріс ордерінің нөмірі мен күні көрсетіле отырып, чек кітапшасы түбіртегінің арғы бетінде қолма-қол ақшаның кассаға кіріске алынғаны туралы жазба жасалады

74-2. Кассир өзіне жүктелген жұмысты орындауды басқа тұлғаларға сеніп тапсырмайды.

Кассирді уақытша ауыстыру қажет болған жағдайда міндеттерін атқару мемлекеттік мекеме басшысының бұйрығы негізінде толық материалдық жауапкершілік туралы шарт жасаса отырып, басқа қызметкерге жүктеледі.

Кассир кенеттен жұмыста болмай қалған жағдайда (сырқаттанып қалуы және басқа да себептер) оның есебінде тұрған қолма-қол ақшаны олар өзіне табыс етілетін тұлға мемлекеттік мекеменің басшысы тағайындаған тұлғалардан тұратын комиссияның қатысуымен дереу санайды. Құндылықтарды қайта санау және табыстау нәтижелері туралы көрсетілген тұлғалардың қолы қойылған акт жасалады.

Басшылар, бас бухгалтерлер және кассалық құжаттарға қол қою құқығын пайдаланатын басқа да қызметкерлер кассирдің міндеттерін атқара алмайды.

74-3. Егер мемлекеттік мекемеде бюджеттік шот бойынша, ақылы қызметтер ҚБШ бойынша, демеушілік, қайырымдылық көмек ҚБШ бойынша, ақшаны уақытша орналастыру ҚБШ бойынша, жергілікті өзін өзі басқару ҚБШ бойынша, нысаналы қаржыландыру ҚБШ бойынша ақшалай операциялар болса, мемлекеттік мекемелерде кассалық операцияларды есепке алу кассалық кітапта Нысандар альбомының КО-4 нысаны бойынша немесе 440 нысаны бойынша жүргізіледі.

Банктен алынған қолма-қол ақша сол күні Нысандар альбомының № КО-1 нысаны бойынша кіріс кассалық ордері бойынша мемлекеттік мекеменің кассасына кіріс ретінде тіркеледі. Кіріс және шығыс кассалық ордерлерін кассаға жіберілгенге дейін Нысандар альбомының № КО-3а нысаны бойынша бухгалтерия кіріс және шығыс кассалық ордерлерін тіркеу журналында тіркейді.

Мемлекеттік мекемелердің кассалары қолма-қол ақшаны қабылдауды бас бухгалтер немесе ол уәкілеттік берген тұлға қол қойған кіріс кассалық ордерлері бойынша, соңғылары мен кассирдің қолы қойылған, кассир мөрімен (мөртабанымен) расталған түбіртек беру арқылы жүргізеді.

74-4. Мемлекеттік мекемелер кассаларында банктен чек бойынша және корпоративтік төлем карточкасын пайдалану арқылы алынған қолма-қол ақшаны қызмет көрсететін банктен ақша алған күнді қоспағанда, үш жұмыс күннен артық емес сақтайды.

Мемлекеттік мекеме кассаға қабылдаған қолма-қол ақша қабылданған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей қолма-қол ақшаны тиісті бақылау шоттарына есептеу үшін банкке тапсырады.

Ақшаны, оларды алдын ала тиісті қолма-қол ақшаны бақылау шоттарына тапсырмастан, пайдалануға рұқсат етілмейді.

74-5. Мемлекеттік мекеменің кассасынан қолма-қол ақша беру кассалық шығыс ордерлері (Альбомдағы КО-2 нысаны) немесе төлем тізімдемесі 49 нысаны төлем (есептесу-төлеу) және Альбомның 389 нысаны (бұдан әрі-тізімдемесі) бойынша жүргізіледі, бұл құжаттарға мөртабан басылып, кассалық шығыс ордерінің деректемелері толтырылуы керек.

Мемлекеттік мекемелерге қызмет көрсететін орталықтандырылған бухгалтерияда берілген жалақының жалпы сомасына бір кассалық шығыс ордері толтырылады, оның күні мен нөмірі әрбір тізімдемесіне қойылады.

Жекелеген тұлғаға кассалық шығыс ордері немесе тізімдеме бойынша кассир ақша беру кезінде алушының жеке басын куәландыратын құжат ұсынуды талап етеді, құжаттың атауы мен нөмірін, оны кім және қашан бергенін жазып алады.

Қолма-қол ақшаны алушы ақшаны алғанына қол қояды, қолхат алынған сомасын жазумен көрсете отырып, тек шарикті қаламсаптың пастасымен өз қолымен жазылады. Қолма-қол ақшаны тізімдеме бойынша алған кезде жазумен сомасы көрсетілмейді.

74-6. Мемлекеттік мекеменің штаттық санында жоқ тұлғаларға қолма-қол ақша әр тұлғаға жеке-жеке жазылатын кассалық шығыс ордері бойынша немесе жасалған шарттар негізінде жеке тізімдеме бойынша беріледі.

Қолма-қол ақшаны кассир тек кассалық шығыс ордерінде немесе тізімдемеде көрсетілген тұлғаға ғана береді. Егер ақша сенімхат бойынша берілетін болса, онда ордердің мәтінінде ақша алушының тегінен, аты-жөнінен кейін ақша алуға

сенім білдірілген тұлғаның тегін, аты-жөнін көрсетеді. Егер ақша тізімдеме бойынша берілетін болса, онда кассир ақша алу жөніндегі қолхаттың алдына "Сенімхат бойынша" деген жазу жазады. Сенімхат кассирде қалады және кассалық шығыс ордеріне немесе тізімдемеге тіркеледі.

Тізімдеменің титул (басты) парағында қолма-қол ақшалай қаражатты беру туралы рұқсат етілген жазу жазылып, мемлекеттік мекеменің басшысы мен бас бухгалтерінің немесе оларды алмастырушы тұлғалардың қолы қойылып, қолма-қол ақшаның берілген күні және жазбаша сомасы көрсетіледі.

74-7. Жекелеген тұлғаларға жалақы үшін қолма-қол ақшаны бір жолғы беру, кассалық шығыс ордері бойынша жүргізіледі.

Әрбір кассалық ордер бойынша ақшаны алғаннан не бергеннен кейін, кассир дереу касса кітабына жазбалар жүргізеді.

Күн сайын, жұмыс күнінің аяғында кассир бір күндегі операциялардың қорытындысын санайды, келесі күнге қалған кассадағы ақшаның қалдығын шығарады және бухгалтерияға кассир есебі ретінде екінші жыртпалы бетті (бір күндегі касса кітабындағы жазбалардың көшірмесін) кіріс және шығыс құжаттарымен бірге, касса кітабындағы қолхат арқылы тапсырады. Кассир бір мезгілде кассадағы қолма-қол ақшаның қалдығын кассада нақты бар ақшамен салыстырады.

74-8. Есепті ай біткен соң, барлық жүзеге асырылатын операцияларды бухгалтерлік есепке алу шоттарында көрсету және бухгалтерлік есептілікті белгіленген мерзімде жасау мақсатында:

1) тізімдемеде төлем төленбеген тұлғалардың тегінің қарсысына мөртабан басылады немесе "Депозитке салынды" деп қолмен белгі соғылады;

2) тізімдеменің соңында іс жүзінде төленген сома және депозитке салынуға жататын алынбаған сома туралы жазу жасалады, бұл соманы тізімдемедегі жалпы жиынымен салыстырылады және оған кассирдің қолы қойылады;

3) кассалық кітапқа іс жүзінде төленген сома жазылады және тізімдемеге: "№ ____ кассалық шығыс ордері" деген мөртабан басылады.

Бухгалтерлік қызмет тізімдемеде мемлекеттік мекеменің кассалық операцияларды жүргізу бойынша кассир жасаған белгілерді тексеріп, ол бойынша депозитке салынған және берілген соманы есептейді.

Депозитке салынған сома банкке өткізіледі және өткізілген сомаға бір ортақ кассалық шығыс ордері толтырылады, ол қолма-қол ақшалай салым жөніндегі хабарландыру жазу үшін негіз болады, онда бюджеттік сыныптаманың коды міндетті түрде көрсетіледі.

74-9. Әрбір мемлекеттік мекеме нөмірленген, жіппен қайымдалған және сүргішті немесе мастикалық мөр басылған бір ғана кассалық кітапты жүргізеді. Кассалық кітаптағы парақтардың саны басшының, бас бухгалтердің немесе осы

мемлекеттік мекеменің бухгалтерлік есебін қамтамасыз ететін бөлімшені басқаратын тұлғаның қолымен расталады.

Кассалық кітаптағы жазу көшірме қағаз арқылы екі данада жүргізіледі. Парақтардың екінші даналары жыртылады және кассирдің есебі қызметін атқарады. Парақтардың бірінші даналары кассалық кітапта қалады. Парақтардың бірінші және екінші даналары бірдей нөмірмен нөмірленеді.

Кассалық кітапта өшіруге және ескертілмеген түзету енгізуге тыйым салынады. Кітапта қатені түзету, түзетудің күні көрсетіле отырып, "Түзетілді" деген жазумен ескертілуі кассирмен және мемлекеттік мекеменің бас бухгалтерінің немесе оны ауыстыратын тұлғаның қойылған қолымен расталуы тиіс.

74-10. Кассалық кіріс және шығыс ордерлерін немесе тізімдемені алу кезінде кассир:

1) құжаттарда - бас бухгалтердің қолы, ал кассалық шығыс ордері мен тізімдемеде - мемлекеттік мекеме басшысының немесе ол уәкілеттік берген тұлғалардың қолы болуын және оның растығын;

2) құжаттарды ресімдеудің дұрыстығын;

3) құжаттарда аталған қосымшалардың болуын тексереді.

Осы талаптардың бірі болмаса бірі сақталмаған жағдайда, кассир құжаттарды тиісінше ресімдеу үшін бухгалтерлік қызметке дереу қайтарады.

Кассалық кіріс және шығыс ордерлеріне немесе тізімдемеге қосымшаларымен бірге, күні, айы, жылы көрсетіле отырып, міндетті түрде "Алынды" немесе "Төленді" деп жазылған мөртабан басылуға жатады.

74-11. Кассалық шығыс ордерінде немесе тізімдемеде алушының қойылған қолымен расталмайынша кассадан қолма-қол ақша беру кассадағы қолма-қол ақша қалдығын растау үшін қабылданбайды. Бұл сома кем шығу болып саналады және кассирдің келісумен одан өндіріп алынады. Кассалық кіріс ордерімен расталмаған қолма-қол ақша кассаның артық ақшасы деп саналып, 204113 "Мұнай секторы ұйымдарынан түсетін түсімдерді қоспағанда, республикалық бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер салатын өзге де айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар, өндіріп алулар" 204114 "Жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелермен алынатын өзге де айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар" түсімдердің бюджеттік кодтары бойынша тиісті бюджеттің кірісіне есепке алынады.

74-12. Қолма-қол ақшаның мақсатқа сай пайдаланылуын есепке алуды бақылау үшін мемлекеттік мекемелер бюджет ақшасына арналған Нысандар альбомының 453-нысаны бойынша (бұдан әрі - 453) қолма-қол ақшаның мақсатқа сай пайдаланылуын бақылау кітабын және Альбомның 454-нысаны (бұдан әрі - 454) бойынша ақылы қызметтерден, демеушілік және қайырымдылық

көмектен, жергілікті өзін-өзі басқару, нысаналы қаржыландыру бойынша түскен қолма-қол ақшаны мақсатқа сай пайдаланылуын бақылау кітабын жүргізуі қажет.

Кассалық кітаптың және 453 және 454-нысандар бойынша бақылау кітаптарының дұрыс жүргізілуін бақылау бас бухгалтерге немесе мемлекеттік мекемеде бухгалтерлік есеп жүргізуді қамтамасыз ететін бөлімшені басқаратын тұлғаға жүктеледі.

Нысандар альбомында көзделген деректемелердің болу шартымен компьютерлік жүйелер толтырылған кассалық құжат бланкілерін пайдалануға жол беріледі.

74-13. Әрбір мемлекеттік мекеменің қолма-қол ақшамен есеп айырысу жүргізу үшін кассасы болуы тиіс. Кассаға кіретін есік операциялар жасау кезінде іш жағынан кілттеліп жабылуы тиіс. Кассаның жұмысына қатысы жоқ тұлғалардың оның бөлмесіне кіруіне рұқсат етілмейді. Әрбір мемлекеттік мекемеде кассаға кіретін тұлғалардың тізімі жасалады, оған басшы мен бас бухгалтер қол қояды.

Мемлекеттік мекеменің басшысы қолма-қол ақшаны сақтау мен тасымалдау кезінде оның сақталуын қамтамасыз етеді.

74-14. Мемлекеттік мекемелердің барлық қолма-қол ақшасы, чек кітапшалары, қатаң есептілік бланкілерін есепке алу бойынша кіріс-шығыс кітаптары және кассалық кітаптары сейфтерде немесе отқа жанбайтын металл жәшіктерде, олар жұмыс аяқталғаннан кейін кілттеліп, сүргіш мөр басылып жабылады.

Сейфтер мен металл жәшіктердің кілттері, сондай-ақ мөрлер кассирде сақталады. Кассир оларды белгіленген жерлерде қалдырмайды, сырт тұлғаларға бермейді, есепке алынбаған телнұсқа жасатпайды.

Мемлекеттік мекемелердің басшыларында кілттердің есепке алынған телнұсқалары мөрлеген пакеттерде, қобдишаларға немесе басқа да орауыштарға сақталады. Кемінде тоқсанына бір рет оларға комиссиялық тексеру жүргізіледі. Кілттің жоғалғаны анықталған жағдайда, мемлекеттік мекеменің басшысы болған оқиға туралы ішкі істер органдарына хабарлайды және металл жәшіктің құлпын дереу ауыстыру шараларын қолданады.

Кассада осы мемлекеттік мекемеге тиесілі емес қолма-қол ақша мен басқа да құндылықтарды сақтауға рұқсат етілмейді.

74-15. Кассаның бөлмесі мен металл жәшіктерді ашар алдында кассир құлыптардың, есіктердің, терезе торлары мен мөрлердің сақталуын тексереді, күзет дабылының бұзылмағандығына көз жеткізеді.

Мөр бүлінген немесе алынған, құлыптар, есіктер мен терезе торлары сындырылған жағдайда, кассир мұны дереу мемлекеттік мекеменің басшысына хабарлайды, ол болған оқиға туралы ішкі істер органдарына хабарлайды және

ішкі істер органдарының қызметкерлері келгенше кассаны күзету шараларын қолданады.

Басшы, бас бухгалтер немесе оны ауыстыратын тұлға, сондай-ақ кассир ішкі істер органдарының рұқсатын алғаннан кейін кассада сақтаулы қолма-қол ақша мен басқа да құндылықтардың бар-жоғын тексереді. Тексеру кассалық операциялар басталмастан бұрын жүргізілуі тиіс. Тексеру нәтижелері туралы акт үш данада жасалады, оған тексеруге қатысатын барлық тұлғалар қол қояды. Актінің бірінші данасы - ішкі істер органдарына, екіншісі - бюджеттік бағдарламалардың әкімшісіне беріледі, үшіншісі - мемлекеттік мекемеде қалады.

74-16. Кассаны түгендеу Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2011 жылғы 22 тамыздағы № 423 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілер тізілімінде № 7197 болып тіркелген) Мемлекеттік мекемелерде түгендеу жүргізу қағидасына сәйкес жүргізіледі. Кассаға түгендеу жүргізу нәтижелері бойынша Қолма-қол ақшаны түгендеу актісі жасалады.";

92-тармақтың төртінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Пайыздың тиімді ставкасы әдісі осы қағидалардың "Дисконттау қағидаттары" бөлімінде қарастырылған.";

175-тармақтың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"Мемлекеттік мекемелердің қызметкерлеріне еңбекақы төлеу Бюджеттің атқарылуы және оған кассалық қызмет көрсету ережесінде анықталған.";

206-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"206. Бюджеттік бағдарламалардың әкімшілері Қазақстан Республикасының бюджетті атқару жөніндегі уәкілетті органымен келісім бойынша осы қағидалардың активтерді есепке алудың жалпы тәртібіне сәйкес келетін іш киімді, төсек жабдықтарын, киім-кешекті және аяқ киімді ведомстволық бақылауды анықтайды.

242-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"242. Осы бөлімнің ережелері жылжымайтын мүлік ретінде келешекте қолдануға қайта жаңартылатын инвестициялық жылжымайтын мүлікті есепке алу үшін қолданылады. Құрылыс жұмыстары немесе қайта жаңарту аяқталған сәтте жылжымайтын мүлік инвестициялық жылжымайтын мүлік болады және мемлекеттік мекеме осы қағидалардың "Инвестициялық жылжымайтын мүлікті есепке алу тәртібі" бөлімінің ережелерін қолданады.";

259-тармақтың төртінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Негізгі құралдың тұрып қалу немесе белсенді емес қолданылу жағдайы болғанда немесе оны алып тастау үшін ұстап қалған жағдайда осы қағидалардың

258-тармағында көрсетілген активтерден басқа, негізгі құралдар объектісінің амортизациясы толық амортизацияланғанға дейін тоқтатылмайды.";

268-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"268. Мемлекеттік мекеме осы қағидалардың "Активтердің құнсыздануы" бөлімінің қағидаларына сәйкес құнсыздану тұрғысынан активтің баланстық құнын қайта қарастырады.";

278-тармақтың үшінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Бюджетке жетіспеушіліктер сомасын өтеу осы қағидалардың "Дебиторлық және кредиторлық берешекті есепке алу тәртібі" кіші бөлімінде қарастырылған.";

292-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"292. Жалға беру төлемдерін алу немесе капитал құнын өсіру мақсатында иеліктегі (қаржылық жалдау шарты бойынша жалға алушының немесе меншік иесінің иелігіндегі) жылжымайтын мүлік (жер немесе ғимарат немесе ғимарат бөлігі немесе анау да, мынау да) инвестициялық жылжымайтын мүлік болып табылады, бірақ:

өндірісте немесе тауарларды жеткізуде, қызмет көрсетуде, әкімшілік мақсаттарға қолдану үшін емес;

қалыпты шаруашылық қызметі барысында сату үшін.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік ретінде оларды жалға тапсырудан кіріс алуға арналған объектілер (ғимарат, жер немесе олардың бір бөлігі) танылады.

Мыналар инвестициялық жылжымайтын мүлік болып табылады:

қысқа мерзімнен кейін сату үшін емес, ұзақ мерзімді перспективада капиталдың өсімін алуға арналған жер;

әрі қарай қолданылуы қазіргі уақытта әлі анықталмаған жер;

мемлекеттік мекемеге тиесілі (қаржылық жалдау шарты бойынша оның иелігіндегі) және шарт бойынша операциялық жалға берілген ғимарат;

бос емес, бірақ сыртқы тараптарға операциялық жалға беруге арналған ғимарат.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік баптары болып табылмайтын, сондықтан қағидалардың осы бөлімінің саласынан тыс мыналар болып табылады :

қалыпты қызмет барысында сатуға арналған немесе салу немесе сату процесіндегі сату мақсатында қайта жөндеудегі жылжымайтын мүлік қорлар ретінде қарастырылады;

мемлекеттік мекеме тапсырысы бойынша үшінші тұлғалар салатын немесе қайта жөндейтін жылжымайтын мүлік құрылысқа шарттар ретінде қарастырылады;

тек қызметтік қолданыста қолданылатын жылжымайтын мүлік (меншік иесі алып отырған);

құрылыс жұмыстары аяқталған сәтке дейін инвестициялық жылжымайтын мүлік ретінде болашақта қолдану үшін салынып жатқан немесе қайта жаңартылып жатқан жылжымайтын мүлік. Мұндай жұмыстар аяқталғаннан кейін бұл жылжымайтын мүлік инвестициялық жылжымайтын мүлік болып танылады;

әлеуметтік қызмет көрсетуге арналған жылжымайтын мүлік;

стратегиялық мақсаттарға арналған жылжымайтын мүлік, оның есебі осы қағидалардың "Негізгі құралдарды есепке алу тәртібі" бөліміне сәйкес жүргізіледі.";

296-тармақтың төртінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Өз күшімен салынған инвестициялық жылжымайтын мүліктің өзіндік құны құрылыс немесе қайта жаңарту аяқталған күнге өзіндік құн болып табылады. Инвестициялық жылжымайтын мүліктің құрылысы немесе оны қайта жаңарту кезеңінде есепке алу тәртібі осы қағидалардың "Негізгі құралдарды есепке алу тәртібі" бөліміне сәйкес жүргізіледі. Жұмыстың аяқталу күніне қағидалардың осы бөлімі қолданылады.";

304-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"304. Іс жүзіндегі шығындар бойынша есепке алу моделі: актив ретінде танылғаннан кейін инвестициялық жылжымайтын мүлік объектісін есепке алу кез келген жинақталған амортизация мен шығындардың құнсыздану нәтижесінде жинақталған кез келген амортизацияны алып тастағанда оның өзіндік құны бойынша жүргізіледі (Іс жүзіндегі шығындар бойынша есепке алу моделін қолдану жөніндегі осы қағидалардың "Негізгі құралдарды есепке алу тәртібі" бөлімінің ережелеріне ұқсас).";

306-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"306. Әділ құн бойынша есепке алу моделі бойынша инвестициялық жылжымайтын мүліктің барлық объектілері алғашқы танылғаннан кейін салыстырмалы нарықтық операциялар жиі жүзеге аспаған және әділ құнның баламалы бағалануы болмаған кезде, әділ құнды анықтау мүмкін болмаған жағдайды қоспағанда әділ құн бойынша бағаланады (мысалы, ақша қаражатының дисконтталған ағындары болжауларының негізінде). Бұл жағдайда мемлекеттік мекеме іс жүзіндегі шығындар бойынша есепке алу моделін қолданады және инвестициялық жылжымайтын мүлік шығып қалғанға дейін немесе ол ұзақ мерзімді активтердің басқа санатына ауысқан сәтке дейін (қайта жіктеу) осы қағидалардың "Негізгі құралдарды есепке алу тәртібі" бөлімінің ережелерін қолданады.";

308-тармақтың бесінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"жылжымайтын мүлікті салу немесе қайта жаңарту аяқталғанда – салу немесе қайта жаңарту процесіндегі жылжымайтын мүлік санатынан (осы қағидалардың "Негізгі құралдарды есепке алу тәртібі" бөлімі) жылжымайтын мүлік санатына ауыстырғанда.";

311-тармақтың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"311. Әділ құн бойынша ескерілетін инвестициялық жылжымайтын мүлік объектісін негізгі құралдар санатына ауыстырған кезде осы қағидалардың "Негізгі құралдарды есепке алу тәртібі" бөлімдеріне сәйкес келесі есепке алу үшін берілген активтің құны деп оның мақсатын өзгерту мерзіміндегі әділ құн болып табылады: Шоттар жоспарының "Негізгі құралдар" бөлімінің шоттарының тиісті қосалқы шоттарының дебеті және 2510 "Инвестициялық жылжымайтын мүлік" шотының кредиті.";

312-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"312. Егер есепте негізгі құралдар ретінде танылатын жылжымайтын мүлік объектісі әділ құн бойынша ескерілетін инвестициялық жылжымайтын мүлік санатына ауысса, мемлекеттік мекеме оның тағайындалу мерзімін өзгерткенге дейін осы қағидалардың "Негізгі құралдарды есепке алу тәртібі" бөлімімен регламенттелетін есепке алу тәртібін қолданады. Мемлекеттік мекеме осы күнге бұл объектінің баланстық құны мен оның әділ бағасы арасындағы кез келген айырманы осы қағидалардың "Негізгі құралдарды есепке алу тәртібі" бөлімінің ережелеріне сәйкес ескереді. Мемлекеттік мекеме негізгі құралдар ретінде танылатын жылжымайтын мүлік объектісін амортизациялауды жалғастырады және оның құнсыздануынан туындаған шығындарды әділ құн бойынша ескерілетін инвестициялық жылжымайтын мүлік болғанға дейін тануды жалғастырады.";

316-тармақтың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес нысанда биологиялық активтер, ауылшаруашылық өнімдерінің және олардың алғаннан (жиналғаннан) кейінгі соңғы қайта өндіру нәтижелері көрсетілген.";

318-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"318. Осы бөлім Осы қағидалардың "Негізгі құралдарды есепке алу тәртібі" және "Инвестициялық жылжымайтын мүлікті есепке алу тәртібі" бөлімдеріне сәйкес ескерілетін, осы қағидалардың "Қорларды есепке алу тәртібі" бөліміне

сәйкес жүзеге асырылатын ауылшаруашылық жерлерін, ауылшаруашылықпен байланысты материалдық емес активтерді, ауылшаруашылық өнімдерін жинаудан кейін есепке алу үшін қолданылмайды.";

330-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"330. Түгендеу барысында анықталған биологиялық активтердің жетіспеушілігін өндіріп алу кінәлі тұлғалар есебінен жүргізіледі. Залалды немесе жетіспеушілікті есепте көрсету осы қағидалардың "Дебиторлық және кредиторлық берешекті есепке алу тәртібі" бөлімінде көрсетілген.";

358-тармақтың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Мемлекеттік мекемедегі материалдық емес активтердің құнсыздану фактілерін анықтау рәсімі осы қағидалардың "Активтердің құнсыздануы" бөлімінің ережелеріне сәйкес танылады.";

368-тармақтың алтыншы бөлігі мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Мемлекеттік мекеме жалданатын активтердің баланстық құнын осы қағидалардың "Активтердің құнсыздануы" бөлімінің ережелеріне сәйкес құнсыздану тұрғысынан мерзімді қайта қарастыруы тиіс.";

451-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"451. Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес нысанда бағалау міндеттемелерінің туындауы бойынша түрлі ахуалдардың үлгілері берілген.";

470-тармақтың бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"470. Қағидалардың осы бөлімі Шоттар жоспарының "Таза активтер/капитал" бөлімі шоттарындағы операцияларды есепке алу тәртібін анықтайды.";

474-тармақтың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Ұзақ мерзімді активтерді қайта бағалауға резервтерді есептеу мен есептен шығару тәртібі осы қағидалардың тиісті кіші бөлімдерінде анықталған.";

498-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"498. Ақша ағындарын дисконттаудың негізгі формуласы жекелеген төлемнің ағымдық құнын анықтау формуласы болып табылады:

$$PV = FV/(1+i)^n,$$

PV – ағымдағы құн – қазіргі уақытта салынатын сома, яғни қолда бар немесе ағымдағы күнге инвестицияланған қаржы немесе болашақта алынатын қаржы қаражатының ағымдағы құны.

FV – n жылдардан кейін инвестицияның болашақ құны - болашақта алынатын қаржы қаражаты немесе бүгінгі қаржы қаражатының болашақ шамасы.

i – дисконт ставкасы - ағымдағы және болашақ құнды есептеу үшін қолданылатын пайыздық ставка. Дисконттау ставкасы салымдардың тиімділігін бағалау үшін қолданылады. Экономикалық тұрғыдан қарастырғанда дисконттау ставкасы – бұл инвестор талап ететін салымдық капиталдың табыстылық нормасы.

n – уақыт кезеңі – қаржы құралдарының ағымдағы және болашақ құнын есептеу кезеңдерінің саны.

1 ш.б. түрлі кезеңдердегі және түрлі пайыздық ставкалар бойынша ағымдағы құнын анықтау үшін осы қағидалардың 3-қосымшасына сәйкес нысан бойынша С-1 кестесі қолданылады.";

499-тармақтың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"1 ш.б. n жылдан кейінгі болашақ құнын анықтау үшін осы қағидалардың 4-қосымшасына сәйкес нысан бойынша С-3 кестесі қолданылады.";

501-тармақтың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"501. Аннуитеттің ағымдағы (дисконтталған) құнына аннуитетке енгізілген әр жеке төлемнің немесе түсімнің ағымдағы құндарының сомасы жатқызылады, ол мынадай формула бойынша анықталады:

$$PV = FV * f,$$

мұнда, f – дисконттау факторы осы қағидалардың 5-қосымшасына сәйкес нысан бойынша С-2 кестесі.";

502-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"502. Аннуитеттің болашақ құны аннуитетке енгізілген әр жеке төлем мен түсімнің болашақ құнының сомасы болып табылады, ол мынадай формула бойынша анықталады:

$$FV = PV * f,$$

мұнда, f – дисконттау факторы осы қағидалардың 6-қосымшасына сәйкес нысан бойынша С-4 кестесі.";

522-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"522. Бастапқы тану мен қайта сыныптаудан кейін концессиялық активтер осы қағидалардың 9 "Негізгі құралдарды есепке алу тәртібі" деген және/немесе 12 "Материалдық емес активтерді есепке алу тәртібі" деген бөлімге сәйкес негізгі құралдар және/немесе материалдық емес активтерге ұқсас есепке алынуы тиіс.";

533-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"533. Концедент қызмет көрсетуге арналған концессиялық келісімге байланысты туындайтын басқа міндеттемелерді, шартты міндеттемелер мен шартты активтерді осы қағидалардың 5 "Қаржылық инвестициялар мен қаржылық міндеттемелерді есепке алу тәртібі" және 18 "Бағалау міндеттемелерін

, шартты міндеттемелер мен шартты активтерді анықтау" бөлімдеріне сәйкес есепке алуға тиіс.";

534-тармақ мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"534. 28 "Концессия шарттары бойынша активтер мен міндеттемелерді есепке алу тәртібі" бөлімінің талаптарына ұшырамайтын шарттар жөніндегі операцияларды есепке алу осы қағидалардың басқа да бөлімдеріне сәйкес шартты қатынастар талабына сүйене отырып жүзеге асырылады.";

1-қосымшасының оң жақ бұрышы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу қағидаларының 1-қосымшасы";

2-қосымшасының оң жақ бұрышы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу қағидаларының 2-қосымшасы";

3-қосымшасының оң жақ бұрышы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу қағидаларының 3-қосымшасы";

4-қосымшасының оң жақ бұрышы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу қағидаларының 4-қосымшасы";

5-қосымшасының оң жақ бұрышы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу қағидаларының 5-қосымшасы";

6-қосымшасының оң жақ бұрышы мынадай редакцияда жазылсын, орыс тіліндегі мәтін өзгермейді:

"Мемлекеттік мекемелерде бухгалтерлік есепке алуды жүргізу қағидаларының 6-қосымшасы".

2. Осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің кейбір бұйрықтарының күші жойылды деп танылсын.

3. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Бухгалтерлік есеп және аудит әдіснамасы департаменті (А.Т.Бектұрова) заңнамада белгіленген тәртіппен :

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.

4. Осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Қаржы министрі

Б.Сұлтанов

Қазақстан Республикасы
Қаржы Министрінің
2015 жылғы 20 қарашадағы
№ 577 бұйрығына
қосымша

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің күші жойылған кейбір бұйрықтарының тізбесі

1. "Кассалық операциялар жүргізу, мемлекеттік мекемелердің кассаларындағы және ағымдағы шотындағы қолма-қол ақша қалдығының лимитін анықтау ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Қаржы министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 6 тамыздағы № 331 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5760 болып тіркелген, Заң газетінде 2009 жылғы 11 қыркүйекте № 138 (1561) жарияланған)).

2. "Кассалық операциялар жүргізу, мемлекеттік мекемелердің кассаларындағы және карт-шоттарындағы қолма-қол ақша қалдығының лимитін анықтау ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Қаржы министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 6 тамыздағы № 331 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2010 жылғы 28 желтоқсандағы № 665 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6739 болып тіркелген, "Егемен Қазақстан" газетінде 2011 жылғы 18 наурызда № 94-97 (26499) жарияланған).

3. "Кассалық операциялар жүргізу, мемлекеттік мекемелердің кассаларындағы және ағымдағы шоттарындағы қолма-қол ақша қалдығының лимитін анықтау ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Қаржы министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 6 тамыздағы № 331 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2012 жылғы 22 маусымдағы № 308 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7801 болып тіркелген, "Егемен Қазақстан" газетінде 2012 жылғы 22 тамызда № 534-539 (27612) жарияланған).

4. "Кассалық операциялар жүргізу, мемлекеттік мекемелердің кассаларындағы және ағымдағы шоттарындағы қолма-қол ақша қалдығының лимитін анықтау ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Қаржы

министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 6 тамыздағы № 331 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2013 жылғы 11 ақпандағы № 70 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде 2007 жылғы 11 шілде № 8334 болып тіркелген, "Егемен Қазақстан" газетінде 2013 жылғы 27 тамызда № 198 (28137) жарияланған).

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрілігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК